

prezentowanych przez
Leona Drobin'skiego
Se

FUNDACJA GENERALNEJ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
ul. ...
tel. 0048 50 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
u 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Pilecka Józefa Maria

89-632 Smuszy

Chojnice
Sz. Sz. TONG. P. AK
** Januszczyńska Józefa Maria
zam. Pilecka
ps. „Kadzia”
JK: 792/1975 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

Januszewska Józefa Maria
J. B. 493/1975 Jan
Chojnice POW. 3-AL
Sz. Sz.

I/1. Relacja

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora k. 5 s. 9

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora

k. 1 s. 1

II. Materiały uzupełniające relację

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne...

IV. Korespondencja

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 1

VI. Fotografie

brak

1./2. Dokumenty dotyczące osoby relatora:
Januszewskiej Józefy M.

1. Oświadczenie świadka Antoniego
Dyoluchowskiego ps. "Świerk" o działalności
Józefy Marii Januszewskiej zam. Piłchuj
z 6.01.1997 r. z szerokim usupemieniem;
kserokopia oryg. k. 4 s. 1-8
2. Akt urodzenia Józefy Marii
Januszewskiej z 16.09.1929, kserokop.
oryg. z inf. o kawarnim związku
matwiejskiego k. 1 s. 9

Antoni Ryduchowski "Świecik"
Grupa partyz. "Szyska", "Jagła" Czyczkowy
Oddz. partyz. "Młynki" Grupa Pomorski
imię, nazwisko, pseudonim i adres
składającego oświadczenie
(dla mężatek nazwisko panińskie)

Czyczkowy dnia 26.01. 1997

Zam. Czyczkowy - Ryb.
89-632 Brnusz

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, uczestnik (czka) - (wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę obozu, więzienia itp. - od - do)
od lutego 1942r. do marca 1945r. Grupa Pomorski przepis list. 01

świadomy odpowiedzialności za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący (a) się
dowodem osobistym (innym dokumentem), seria i numer TK 2874090 PESEL 17010603059
wystawnionym dnia przez KPMO Chojnice dn. 23.03.1964r.

oświadczam, że Ob. Yozefa, Maria Pilacka Bernarda
sya (córka)
urodz. dnia 13 września 1929r. w Czyczkowy - Chojnice

jest mi znany (a) osobiście jako uczestnik (czka) - wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę
obozu, więzienia itp. oraz okoliczności, z jakimi świadek zetknął się z otrzymującym (ca) oświadczenie

i czasokres od - do) Druhna Yozefa, Maria Pilacka w czasie okupacji
od kwietnia 1943r. do marca 1945r. walczyła i walczyła czynnie
w wojnie z okupantem w zastępie "Deszki" Czerwiec/Chojnice
"Lina" przy grupie partyz. "Jagoda", "Osa" Czerwiec/Chojnice TOW Grupa
Pomorski u d-cy Edmunda Szulca, "Grab", "Ose", Stanisława Ryduchowski
"Pajaki", Wincentego Drobnińskiego, "Fala", Stefana Marchlewicza
"Siviy" i mojej Antoniego Ryduchowskiego "Świecik" w Oddz. partyz.
"Młynki" u d-cy Mariama Brzozowskiego "Woros", Oddz. partyz. "Szyska"
u d-cy pp. Yana Szaleskiego "Sobol"

Wyżej wymieniony (a) posiadał (a) pseudonimy (y) Władzia

stopień wojskowy Szerepwy pełnił funkcję harcerz, żołnierz
oraz brał udział w następującej działalności zaliczanej do uprawnień kombatanckich (wymienić jej rodzaje,

miejsowości, czasookresy itp.) wykonująca rozkazy Teamikow: Kłasy Miszewski

"Danka", "Bibet", "Taczarki" gr. partyz. "Lubnia/Chojnice" Grupa, Yana
Ryduchowskiego "Sosna", "Ose", Yana Polkoj, "Yegier", st. sierż. Franciszka
Yardziyli "Dobrowia" Wsryscy z Oddz. partyz. "Młynki" i Oddz. partyz. "Szyska"

wykonująca rozkazy wymienionych dowódców w okresie od kwietnia
1943r. do marca 1945r. w pomocniczej służbie wojskowej. Po przeszkoleniu

wojskowym, obstręga z bronią i samoobrona przynęgi żołnierskiej
zainicjowane w lipcu 1943r. u d-cy Edmunda Szulca, "Grab", "Ose" w grupie
partyz. "Jagoda", "Osa" Czerwiec/Chojnice TOW Grupa Pomorski w obecności żołnierzy
w obecności Stanisława Ryduchowskiego, "Pajaki", Wincentego Drobnińskiego, "Fala"
Stefana Marchlewicza "Siviy" i mojej Antoniego Ryduchowskiego "Świecik"
Wsryscy z Oddz. partyz. "Młynki" i innymi żołnierzami.

Strona w I

ciąg dalszy oświadczenia Antoniego Rydzichowskiego „Świadek”
dotyczącego powstania Piłackiej

Dostarczała informacje wojskowe, broń, amunicję i sprzęt wojskowy od
taczownika Mięta Kukulskiego „Kukla” pracownika Garnizonu SS Wielkich
Chętnów od którego również otrzymywała plany rozlokowania Ruchu oporu
i polskości, plany dotyczące działań wojskowych Poligonu Ciężkiego SS
Wielkie Chętny i furty wschodniego - zachodniego od taczownika Gryfa
Helimę Szukalską „Marta”, telefonistki z Placówki SS Borsy od której
otrzymywała również tajne plany działań Wehrmachtu, od taczownika
Gryfa Franciszka Bidawskiego zawiadawcy stacji Powiatki z Bazy
Zaopatrzenia Frontu Wschodniego / Chojnice - Powiatki i od taczownika
Gryfa Władysława Drobnińskiego, wtedy „robotnika zatrudnionego
w Firmie Drewnianej w Powiatkach / Chojnice od którego otrzymywała
broń, sprzęt mundurowy Wehrmachtu, dokumenty wojskowe i inne
potrzebne dniami oraz informacje o działaniach Wehrmachtu
na froncie wschodnim i zachodnim. Prowadziła także grupę
radiową, posiadała aparat studiolowy i 3 zesłany telefon
w 1944 r. Broń i amunicję otrzymywała z punktu rozbiegów
Czyliawy - wysp. 30, którym byli zmuszeni do utrzymania
stałych kontaktów z żołnierzami i opieczeni z garnizonem SS
Wielkie Chętny, na skutek zagrożenia z niemieckimi opozycjonami
i częstymi patrolami. Mieszkanie ich było stale oblegane przez
partyzantów z Oddz. „Młoty”, gdzie dysponowali dwoma bunkrami
którymi dowodził Mięta Piłacka w okresie od 430 do 450
na drodze Marcjana Cierniewskiego „Wnos”. Oddz. „Młoty”.
Broń i amunicję, sprzęt wojskowy i informacje wojskowe przekazywała do
organizacji w postaci BMSH.

Strona 2

ciąg dalszy oświadczenia Antoniego Ryduchowskiego, Świeżki⁴
dotyczącego Marii Piłackiej

Do brulionu Podchorążówka - Osa⁴ Gremnia, d-cy Edwarda Sude, Grab⁴
Osa⁴, do punktu Fulsleta, Gremnia, d-cy Wilcentemu Dwidzieliemu
Fala⁴ do punktu Kapusnieli d-cy Stanisławowi Ryduchowskiemu
Pajaki⁴, do punktu Kosobudno d-cy Pawłowi Jakubowskiemu, Poś⁴
co wykonywała na rozkaz Marcjana Czerniewskiego, Wros⁴ Oddh. Hymli
i por. Yana Skalewskiego, Sobol⁴ Oddh. Szysli-103⁴, Do wykonywania rozpoznania
do Oddh. Hymli⁴ z pomocą z własnego gospodarstwa wzdłuż Czapłowy -
Wyb. 90, d-cy Edwarda Sude, Grab⁴, Osa⁴ przywoziła między z jego
mityma w Ciemicy i od d-cy Mariana Srozesnego Zabia Góra Czapłowy
otynkowała tynk, mały, ziemniaki i warzywa. Gotowała gotące posilli
i pietna dleb co wystawiała co drugi dzień do wiaty przy stodole,
od sklepałego Yaidiewskiego z Czapłowy otynkowała tobole, do
zakupienie, papierony, Świeżki, Kestid, mydło i prunki do prania
bez prate i naprawiała odzież co wykonywała na rozkaz Marcjana
Czerniewskiego, Wros⁴ przy pomocy do Oddh. Hymli⁴ w okresie od 43u do 45u.
okonywała rozpoznania sanitarnego, potrzebne lekarstwo wykonywała
i Tężniceli Gryta p. Wiśniewskiej zony aptekarsa w Cieskiej
z punktu Tądze Dzwerek, Jagódka⁴ z Chajnic oraz z punktu Bśadka
mopamirowanej i Tajnej Pomocy w Chajnicach od bityj prof. Gijunozjum
a holowego w Chajnicach Lewy Karcynińskiej oraz prowadzić stały punkt
z witaminy w brulionie "Bury Yaidorec" na polu podwórca przy drodze do
emicy, gdzie leczyła i przetynkowała chajnic pastyrenitów zgrupowania
styz. Bursy w okresie od kwietnia 43u do marca 45u. na rozkaz d-cy
wycelna Czarnowskiego, Wros⁴ Oddh. Hymli⁴ i por. Yana Skalewskiego, Sobol⁴

6 Szysli-103⁴

strona 3

ciąg dalszy oświadczenia Antoniego Ryduchowskiego „Swojemi”
dotyczącego Międzywielkiej

od września 44 do marca 45 w pomocodawstwa z niemieckimi
i niemieckimi z powstania warszawskiego w lesie Borsy, Wielkie
Ciemny - oddziały dostarczają plany miasta, organizacja punkty przytułku
lekarstwa i środki aptożka oraz żywności i odzież na rozkaz d-ty Marynki
Gronowskiego, Włosa Oddr. Między i pow. Janie Szewalskiego, Sobol' Oddr. Sokoł. 103'
Była tajniczką Sztabu Grupa Powstańczego Komendy Powiatowej w Chojnicach
d-ty Władysława Wroblewskiego „Mama” i punktu „Młotowia” Chojnice
pomiędzy grupami leśnymi zgrupowania partyz. Borsy i Szwarcgacie.
Pełniła porządek i powołaniem i współpracowała z punktami kartelito-
wymi na kono, szpitalu, kody, jeździła w teren do różnych grup
leśnych z rozkazami, meldunkami i sprzętem wojskowym.
Wiedziała językiem niemieckim i miała warty w terenie
prace jej były w tydzień wzmianki leśnicza.

Współpracowała z drugim harcuzką w Chojnicach z drugim
Leonem Sikorskim - tajniczką Szerego. Skład otrzymywała
instrukcje wojskowe, sprzęt wojskowy i sentarony oraz z grupą
dywersyjno-sabotażową stacja Chojnice z d-tem Piotrem Przybył-
Kolejarz, Michałem Wasińskim - kolejarz, którym dostarczali
i organizowali przerazy rozkazów i meldunków dotyczących sytuacji
na froncie niemieckim Wehrmachtu, organizacji politycznych
i ludności niemieckiej, oraz dostarczali sprzęt wojskowy, broń,
mundury i płótno Wehrmachtu i dokumenty wojskowe, dowody
osobiste, drukarki zameldowania, i potrzebne drukarki niemieckie,
prawa jazdy, karty żywnościowe i odzieżowe co dostarczają do ^{Brzozy} ~~Warszawy~~

ciąg dalszy zatacznika - świadectwa Antoniego Ryduchowskiego, Sierżenta
dotyczącego Grupy Północnej.

na rozkaz d-ty Mariana Czarnackiego, dow. Odd. "Młotki" i pow. Józef
Szałaskiego, Sobol' Odd. "Młotki" 105 i obszar od Wólki 430 do końca 430
Brosie udział obserwacyjny i rezerwowy w potyczce w Kaproni
na patrol SS-8-osobowy z placówki SS desno przy stronie dubonia -
Wielka / Szablano - Chojnice w jesień 1943. Cała załoga patroli
SS podczas walki legła, a partyzanci zdobyli cały sprzęt wojenny
z 8-osobową grupą partyzantów z Wielka, na rozkaz d-ty ppor.
Marian Klamann "dudzik" i Wernera Klaplic ze zgrupowania Bursy
Pnekarza meldunek d-ty Odd. "Młotki" Marcjanowi Czarnackiemu
"Wroś" do pułku Zdzisław Czoja, Czesław i Tadeuszowi Marcjanowi
Szczepanowi oraz zatorzyta opatrunki rannym partyzantom,
dopóki zabezpieczyła w pułku w Wólki Miszalskiej, "Dania" "Bilet"
w duboni. Brosie udział taktyczny w obszarze z zaudanem
z posterunku Swarnogacie na kamień 3-osobowy w Wólki /
Wojnice w listopadzie 43. Przygotowała i ukończyła uciekę
partyzantom przez podstawienie łódki na jeziorze Kosobudno -
podczas padania dwóch śniegu ścigamych partyzantów
"Sierż. Francuski" "Hajduki", "Bowiek" d-ty grupy partyz. "Młotki"
partyzantom Marian Ryduchowskiemu "Sosa", "dos", Marian Pokoj
Yegien' z odd. partyz. "Młotki" na rozkaz d-ty Edmunda Suleca
Czelo", "Osa" z grupy partyz. Czernica. W grudniu 43 Brosie udział
potycki podczas polowania leśniczych i zaudanem z rozkroczem
ad jezioru Brzezno / Pnytaami - Chojnice. Udzieliła pomocy
ni rannym partyzantom Francuskiemu na rozkaz d-ty "Wroś"
ciąg dalszy na stronie 5

strona 5

ciąg dalszy osiadań reżima Antoniego Rudulskiego „Siermek”
dotyczącego Grupy Piłackiej

1) Lutym 44n. brata uchronić w wyprawie po wyposażenie do szotyca,
z tego w Dobrowie / Chojnice z grupą partyz. Wiele i z grupą partyz.
„Miynek” na rozkaz d-cy st. sier. Franciszka „Zardziuk” „Borowca”.

W dn. 15.03.44n. brata uchronić tajnościowy w Oddz. partyz. „Miyuki” w szotyca
„Kaszuba” - podczas stacjonowania w Czernicy - Tamia z Oddz. SS Wielkie
Chętny. Zatrzyma opatrunki rannemu partyzantowi Stawskiemu
i zabezpieczyła go w punkcie u Pawła Manusiewskiego „Pis” w
Kosobudnie i doręczyła meldunek d-cy Edmundowi Szulcowi „Grab” „Osa”
grupa partyz. Czernica na rozkaz Mariana Czarnowskiego „Wros”.

W dn. 17.03.44n. doręczyła meldunek tajnikowi - Gruf Sielskiemu
w Czarniczu o obławie przez Oddz. SS z Wielkich Chętnych i Jagdkommando
Wiele w miejscowości Czarnicz i okolicach na rozkaz d-cy Mariana
Czarnowskiego „Wros” Oddz. „Miyuki”.

W dniu 29.06.44n. brata uchronić obywateli z obławą i amunicją
w bliskiej Trawoicy / Chojnice i udzielita pomocy sanitarnej
i zabezpieczyła go d-cy por. Janowi Szabrowskiemu „Sobol” Oddz.
„Syzali - 103” na jego rozkaz „Sobola”.

We wrześniu 44n. brata uchronić tajnościowy w Czernicy - Fukułeta.
w ujęciu agenta SS z garnizonu SS Wielkie Chętny „poda się” ceo
się za spadaciwomiarza Płaka ze Skowa. Na rozkaz d-cy Stanisława
Rydulskiego „Pajaki” grupa partyz. „Jagoda”, „Osa” Czernica Gruf
Pawowski.

ciąg dalszy na stronie 6.

Strona 6

ciąg dalszy oświadczenia Antaniego Rypluchowskiego „Świadek”
dotyczącego Mirosławy Pilackiej

W dniu 11.05.45m brata udrat. i opuszczenia i szpitalu
z Oddz. „Miyuki” na walce Kimie / Chojnice z Polak. SS Wielkie
Cherny - na polu walki zabrała aparaty d. cy. Manjaka
Czarnowskiemu „Wrzes”, Henrykowi Białozylowi „Kamecka”
i ewakuowała ich na prawo skądto a stamtąd wożem do
Czerwik / Chojnice i zabierająca ich w stodole Niemki
Anny Damskiej na rozkaz d. cy. „Wrzes”.

W styczniu, lutym i marcu 1945m zabierająca ludność
polską podczas ewakuacji i zabierająca obiekty gospodarcze
na rozkaz Manjaka Czarnowskiego „Wrzes”.

Rypluchowski Antoni
własnoręczny podpis

Potwierdzam wiarygodność
podpisu świadka.

SEKRET. Kola Korb. R.P. I B.
BRUKSY
W. Osowski

Wymienion^o w akcie zmarł^o
dnia 5.08.2004. w Tucholi
U.S.C. w Tucholi Nr aktu 163/2004

Nr. 108.

Brusy, dnia 16. września 1929

Przed niżej podpisanym urzędnikiem stanu cywilnego stawil^o się dzisiaj
co do osobistości znan^y rolnik Bernard
Januszcowski legitymując się

zamieszkał^y w Czyczkowach
rymsko katolickiego wyznania i zeznał, że
żona jego Józefa Januszewska uro-

dzona Izabela,
rymsko katolickiego wyznania
zamieszkała przy nim

w Czyczkowach w jego mieszkaniu urodziła
dnia trzynaste-go września roku

tysiąc dziewięćset dwadzieścia dwie przed południem
o godzinie trzeciej dziecko płci
żeńskiej i że, dziecku temu nadane zostało imię
Józefa Maria
(Powyżej z słowa drukowane skreślono).

Odczytano, przyjęto i podpisano

Bernard Januszewski

Urzędnik stanu cywilnego

(-) Januszewski

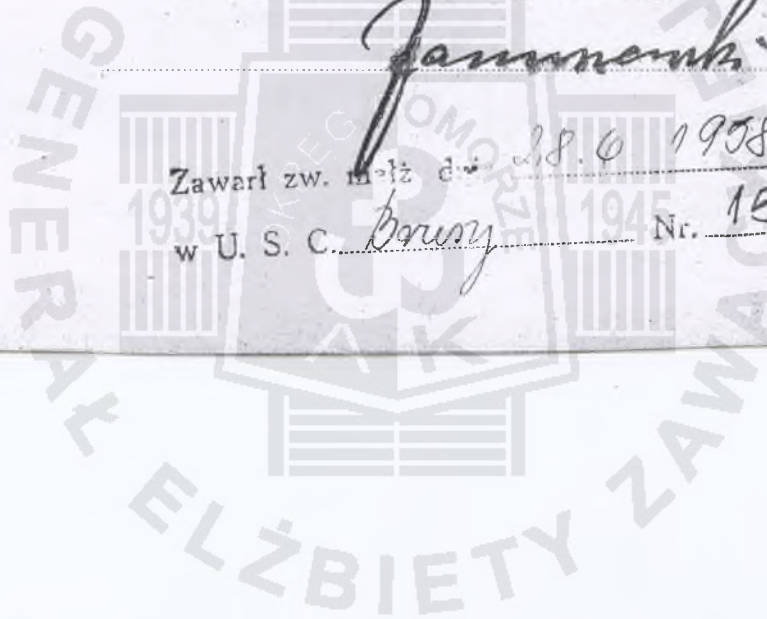
Zgodność z księgą główną poświadczam.

Brusy, dnia 16 września 1929

Urzędnik stanu cywilnego.

Januszek

Zawarł zw. małż. d. 28.6.1958
w U. S. C. Brusy Nr. 15/1958

1/3. Materiały (inne) dotyczące reletora:
Januszczyńskiej Józefy H.:

1. Karta ewidencyjna strony Stowarzyszenie
Swoich Szeregów, kserokopia, oryg. k. 1 s. 1
brak daty.

Karta ewidencyjna

członka Stowarzyszenia Szarych Szeregów

Imię i Nazwisko: Josefa Maria Pilacka

Nazwisko panienskie: Jolenszewska

Data i miejsce urodzenia: 13 września 1929 Grybki

Imiona rodziców i nazwisko panienskie: matki: Bernold

1. Josefa 2. Szwedny

Pseudonimy: "Medunia"

Adres i nr telefonu: 89-632 Brusy Nylbudowanie 83a

Stopień harcerski: harcerz rok nadania

Stopień wojskowy: rezerwa

Oznaczenia bojowe rok nadania i nr egitymacji:

Maria Jozefa Pilacka zam. 29 632 Brusy

Oznaczenia cywilne: od 03.43 do 03.45 Sz. Sz. i Gryf Pomorski, AK

Przynależność do Szarych Szeregów, c ta wstąpienia od 04.43 - 03.45

Jednostka organizacyjna / Ul, Hufiec / Placówka / 24P 74 Pom. Drzewne Harcerski w T. Koszalin Brusy

Przynależność do innych organizacji kombatanckich od 04.43 - 03.45

Pełnione funkcje w Stowarzyszeniu Sz Sz. harcerz - instruktor

Inna działalność w Stowarzyszeniu Sz Sz. czynne i bierne walce

Wykształcenie: średnie

Zawód: / specjalność/

Opłacone składki za rok

Inne informacje

od września 43r do września 45r 24P 74, instruktor
instruktor w 24P 74, instruktor w 24P 74, instruktor w 24P 74
od września 43r - września 45r czynne i bierne walce
w 24P 74, w 24P 74, w 24P 74, w 24P 74, w 24P 74
w 24P 74, w 24P 74, w 24P 74, w 24P 74, w 24P 74

Josefa Pilacka

Laska marszałkowska

■ To symbol władzy, autorytetu, godności i prawa. Marszałkowie Sejmu i Senatu trzykrotnym uderzeniem laski w podłogę otwierają i zamykają posiedzenia.

■ Historia laski sięga pierwszych sejmów w XVI wieku. Trzema symbolicznymi stuknięciami marszałek witał wtedy na obradach króla, członków Senatu i posłów. Niektórzy historycy twierdzą, że w okresie liberum veto nieraz łamał laskę na głowach pijanych lub niesfornych posłów.

■ Laska marszałkowska z czasów przedwojennych zaginęła. Po wojnie władze komunistyczne zrobiły nową. Na początku lat 90. wymieniono ją na tę, która służy marszałkom do dziś. Jest mahoniowa z dwoma zdobnymi pierścieniami z brązu, wieńczy ją prosta głowica z orłem w koronie. Zaprojektowała ją w 1993 roku rzeźbiarka Anzelma Klimkowska.

Historia gmachu Sejmu

■ Do 1918 roku polski parlament nie miał swojej siedziby. Sejm Walny obradował w siedzibach królewskich – na Wawelu i w Zamku Królewskim w Warszawie.

■ Przy ul. Wiejskiej, gdzie dziś mieści się Sejm, na początku tego wieku był Instytut Aleksandryjsko-Maryjskiego Wychowania Panien. W 1918 r. przebudowano go na potrzeby Sejmu.

■ 1925 – do gmachu dobudowano amfiteatralną Salę Posiedzeń, która jest dziś symbolem parlamentu (zaprojektował ją Kazimierz Skórewicz). Dobudowano do niej 4-piętrowy Dom Poselski. Dziś zwany jest on Starym Domem Poselskim. Mieszcza się w nim biura komisji sejmowych.

■ 1946–47 – wyburzono pozostałości XIX-wiecznych budynków i odbudowano spaloną Salę Posiedzeń. W 1947 r. odbyło się tam pierwsze po wojnie posiedzenie Sejmu PRL-u.

■ 1989 – do użytku posłów przekazano nowy Dom Poselski, wzniesiony według projektu Małgorzaty Handzelewicz-Wacławkowej i Andrzeja Kaliszewskiego.

■ Pozostałe budynki sejmowe zbudowano w latach 1949–52 (zaprojektował je Bohdan Pniewski).

Grupy leśne, które tworzyły się w okolicy Brus już w 1939 r., składały się z ludzi ściganych przez okupanta. Oni to potajemnie chronili się w lasach, żyjąc tam w ziemiankach zwanych „bunkrami”, skąd nazywano ich „bunkrarniami”. Pierwsze bunkry powstały w leśnictwie Olchyny. Wykonane zostały m.in. przez Kozickowskiego z Kosobud i Emila Cysowskiego z Czarniża. Z takich grup leśnych tworzyły się grupy partyzanckie. Najliczniejszą organizacją partyzancką na Pomorzu o charakterze wojskowo niepodległościowym była Tajna Organizacja Wojskowa „Gryf Pomor-

MARCJAN CZARNOWSKI PS. „WRZOS” urodził się 26 października 1908 roku w Czarnowie, gmina Brusy. Jako 14-letni chłopiec wyjeżdża za chlebem na Żuławy, gdzie pracuje aż do wybuchu II wojny światowej z dwuletnią przerwą dla odbycia czynnej służby wojskowej. W wojnie obronnej bierze udział w walce pod Chojnicami. Po rozbiciu jego jednostki w Borach Tucholskich znalazł się w okrażeńiu, z którego udaje mu się wyjść w przebraniu i wrócić do rodzinnego Czarnowa. Niedługo cieszy się wolnością. We wrześniu 1939 roku zostaje aresztowany i osadzony w więzieniu w Chojnicach. Z Chojnic przewieziono go do więzienia w Wejherowie i Gdańska. Z Gdańska trafił do Stutthofu. Dzięki temu, że władzę świetnie językiem niemieckim nawiązuje kontakt z wachmanem pochodzącym z nizin gdańskich i przy jego pomocy aranżuje ucieczkę, która w dniu 6 grudnia 1940 roku zostaje uwieńczona powodzeniem. Na przełomie 1940/41 roku wstępuje do oddziału partyzanckiego Jana Bińczyka ps. „Zagłoba”. Po śmierci Jana Bińczyka w maju 1943 roku „Wrzos” przejmuje dowództwo oddziału walcząc z okupantem aż do wyzwolenia. Po wojnie poświęca się pracy na roli w miejscowości Polanica woj. śląskie. Zmarł 10 stycznia 1978 roku.

T: K: 792/1975 Pom.

Chojnice

Januszewska Józefa Maria
zam. Pilecki

✓. Karty informacyjne
k. 1

Januszewska Józefa

Chojnice
JOW Gr. I.
- A W

sob. T. osob. Bydlichowski Antoni
M: 1191/1988 Chojnice

W. W. '03

FUNDACJA

Muzeum Pomorskie
 Nazwa względnie stempla, Archiwum
 Wojskowej Służby Polek
 Toruń, ul. W. Garbary 2
 e-mail: archAK@um.torun.pl
 TEL: 870502738

Osobowa Januszewska, Józefa Maria D: 782/1975 Pom.
 (nazwa zespołu, zbioru (kolekcji sygnatura akt) Choj. Sz. S. TOW Sp. P.-AK.

Lp.	Nazwisko i imię korzystającego	Temat pracy (ewent. cel wykorzystania)	Data korzystania
1	Eskenlo	zobowiązanie kandy	8.08.2003r.
2	Kataryna Nonkiewicz	Uchwał kobiet w chietalności konspiracyjnej w I. 1939-1945	11.12.2003
3	S. Dybos	Temu relacji	13.02.2006r.
4	Olga Kocińska	kobiety w konspiracji pomorskiej 1939-1945 - p. magisteria	14.02.2007r.
5	M. Rutkowska	p. mgr	14.06.2012r.
6			
7			
8			
9			

Zamieszewska Józefa

